

P9_TA(2023)0129

Mobilizácia Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii: žiadosť EGF/2022/003 ES/Alu Ibérica – Španielsko

Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. mája 2023 o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie, na základe žiadosti Španielska – EGF/2022/003 ES/Alu Ibérica (COM(2023)0129 – C9-0053/2023 – 2023/0068(BUD))

(C/2023/1083)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2023)0129 – C9-0053/2023),
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/691 z 28. apríla 2021 o Európskom fonde na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie (EGF), ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1309/2013 ⁽¹⁾ („nariadenie o EGF“),
 - so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 ⁽²⁾, a najmä na jeho článok 8,
 - so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov ⁽³⁾ (ďalej len „MID zo 16. decembra 2020“), a najmä na jej bod 9,
 - so zreteľom na postup trialógu uvedený v bode 9 MID zo 16. decembra 2020,
 - so zreteľom na listy od Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a od Výboru pre regionálny rozvoj,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozpočet (A9-0154/2023),
- A. keďže Únia vytvorila legislatívne a rozpočtové nástroje s cieľom poskytovať dodatočnú podporu pracovníkom, ktorých zasiahli dôsledky veľkých štrukturálnych zmien v usporiadaní svetového obchodu či dôsledky globálnej finančnej a hospodárskej krízy, a pomôcť im pri opätovnom začleňovaní do trhu práce; keďže táto pomoc sa poskytuje formou finančnej podpory pracovníkom a podnikom, pre ktoré pracovali;
- B. keďže Španielsko predložilo žiadosť EGF/2022/003 ES/Alu Ibérica o finančný príspevok z Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii (ďalej len „EGF“) po tom, ako bolo prepustených 303 pracovníkov ⁽⁴⁾ v hospodárskom odvetví vymedzenom v revízii 2 NACE ako divízia 24 (Výroba základných kovov) v referenčnom období na podanie žiadosti od 10. mája 2022 do 10. septembra 2022;
- C. keďže žiadosť sa týka 303 pracovníkov prepustených z podniku Alu Ibérica LC S.L. (Alu Ibérica) v španielskom regióne Galícia v dôsledku jeho konkurzu;
- D. keďže žiadosť bola podaná na základe kritérií zásahu stanovených v článku 4 ods. 2 písm. a) nariadenia o EGF, podľa ktorých je počet pracovníkov prepustených počas referenčného obdobia štyroch mesiacov najmenej 200 osôb v jednom podniku v jednom členskom štáte vrátane pracovníkov, ktorí boli prepustení u jeho subdodávateľov a u nadväzujúcich výrobcov a/alebo samostatne zárobkovo činných osôb, ktorých činnosť sa ukončila;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 153, 3.5.2021, s. 48.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

⁽⁴⁾ V zmysle článku 3 nariadenia o EGF.

- E. keďže pandémia ochorenia COVID-19 a útočná vojna Ruska proti Ukrajine znížili hospodársku konkurencieschopnosť celej Únie vrátane Španielska; keďže marže podnikov v Španielsku a ich konkurencieschopnosť sa súčasným nárastom inflácie, najmä vyššími cenami surovín a energie, ešte viac znížili;
- F. keďže prepúšťanie vyplýva zo zrušenia podniku Alu Ibérica a začatia postupu likvidácie, ktorý 22. februára 2022 vyhlásil Obchodný súd č. 2 v meste A Coruña v nadväznosti na dobrovoľný konkurz podniku v decembri 2021; keďže ku konkurzu Alu Ibérica prispeli vyššie ceny energie a surovín a tlak na znižovanie svetových cien hliníka v dôsledku nadmernej výrobnnej kapacity v Číne;
- G. keďže regionálna vláda Galície v súlade s článkom 7 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2021/691 zapojila sociálnych partnerov do prípravy žiadosti o príspevok z EGF a v spolupráci s nimi vypracovala koordinovaný balík personalizovaných služieb; keďže do implementácie služieb sa budú zapájať aj sociálni partneri;
- H. keďže finančné príspevky z EGF by mali byť zacielené predovšetkým na aktívne opatrenia politiky trhu práce a personalizované služby zamerané na rýchle opätovné začlenenie príjemcov do dôstojného a udržateľného zamestnania v rámci ich pôvodného odvetvia činnosti alebo mimo neho a zároveň na ich prípravu na ekologickjšie a digitálnejšie európske hospodárstvo;
- I. keďže v súlade s článkom 8 nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2093 EGF nesmie prekročiť maximálnu ročnú sumu 186 miliónov EUR (v cenách roku 2018);
- súhlasí s Komisiou, že podmienky stanovené v článku 4 ods. 2 písm. a) nariadenia o EGF sú splnené a že Španielsko má podľa uvedeného nariadenia nárok na finančný príspevok 1 275 000 EUR, čo predstavuje 85 % celkových nákladov vo výške 1 500 000 EUR vrátane výdavkov na personalizované služby vo výške 1 429 400 EUR a výdavkov na činnosti prípravy, riadenia, informovania a propagácie, kontroly a vykazovanie vo výške 70 600 EUR;
 - konštatuje, že španielske orgány podali žiadosť 30. novembra 2022 a že na základe dodatočných informácií od Španielska Komisia 16. marca 2023 dokončila svoje hodnotenie a v ten istý deň o tom informovala Európsky parlament;
 - keďže žiadosť sa týka 303 pracovníkov, ktorí boli prepustení v podniku Alu Ibérica;
 - zdôrazňuje, že Alu Ibérica patrila k 0,1 % podnikov v Galícii s viac ako 250 zamestnancami; zdôrazňuje významný vplyv prepúšťania na miestny trh práce a hospodárstvo mesta A Coruña, ktoré sa vyznačuje vysokou mierou nezamestnanosti výrazne nad priemerom Únie (9,5 % v 3. štvrtroku 2022); berie na vedomie odhad španielskych orgánov, že likvidácia podniku Alu Ibérica povedie k strate 312 pracovných miest v subdodávateľských podnikoch, čím sa celkový počet zrušených pracovných miest zvýši na 615, čo je 8,2 % pracovných miest vo výrobe v A Coruña; poukazuje na veľkú mobilizáciu, ktorú toto rozhodnutie spôsobilo v meste A Coruña; zdôrazňuje, že v Galícii tak došlo k strate pracovných miest a živobytia;
 - domnieva sa, že prepustení pracovníci budú potrebovať dodatočnú podporu pri hľadaní nového zamestnania na trhu práce vzhľadom na to, že 35 % z nich patrí do vekovej skupiny nad 45 rokov a môže mať problémy s nájdením nového zamestnania; konštatuje, že táto veková skupina tvorí až 60 % registrovaných uchádzačov o prácu v A Coruña a že na Alu Ibérica sa z dôvodu konkurzu nevzťahuje zákonná povinnosť podpory pri presune do nového zamestnania;
 - poznáva, že Španielsko začalo poskytovať personalizované služby dotknutým príjemcom 2. marca 2023 a že obdobie oprávnenosti na finančný príspevok z EGF preto trvá od 2. marca 2023 do 24 mesiacov po dátume nadobudnutia účinnosti rozhodnutia o financovaní;
 - pripomína, že personalizované služby, ktoré sa majú poskytnúť pracovníkom a samostatne zárobkovo činným osobám, pozostávajú z týchto opatrení: informačné služby, intenzívna pomoc pri hľadaní zamestnania vrátane identifikácie možností zamestnania v iných regiónoch alebo členských štátoch, profesijné poradenstvo a poradenstvo pri hľadaní nového zamestnania, odborná príprava (okrem iných horizontálne kompetencie, rekvalifikácia, zlepšovanie zručností a stáže), preškolenie a odborné vzdelávanie, podpora pri zriaďovaní podnikov a príspevok na založenie podniku, ako aj stimuly a príspevky; zahrnuté sú aj platby za účasť na dohodnutých reintegračných opatreniach, príspevky na výdavky na dochádzanie a starostlivosť o závislé osoby;

8. pripomína, že vykonávanie služieb bude koordinovať regionálna vláda Galície, a požaduje náležitú transparentnosť pri konečnom vykonávaní opatrení v spolupráci so sociálnymi partnermi, ktorí sa zúčastňujú na sociálnom dialógu v Galícii; konštatuje, že digitálna a zelená transformácia bude mať vplyv aj na trh práce; víta skutočnosť, že pri navrhovaní ponuky školení sa uprednostnili zručnosti potrebné v oblasti digitalizácie, robotizácie a transformácie na zelené hospodárstvo;
9. v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú by Únia mala zohrávať pri poskytovaní potrebných kvalifikácií pre spravodlivú transformáciu v súlade s Európskou zelenou dohodou; dôrazne podporuje to, že počas viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 bude EGF naďalej prejavovať solidaritu so všetkými dotknutými osobami bez diskriminácie, pričom sa bude zameriavať na vplyv reštrukturalizácie na pracovníkov; a žiada, aby budúce žiadosti maximalizovali súdržnosť politík;
10. konštatuje, že digitálna a zelená transformácia bude mať vplyv aj na trh práce; víta skutočnosť, že pri navrhovaní ponuky školení sa uprednostnili zručnosti potrebné v oblasti digitalizácie, robotizácie a transformácie na zelené hospodárstvo;
11. poznamenáva, že Španielsku začali vznikať administratívne výdavky na využívanie EGF 1. marca 2023 a že výdavky na činnosti súvisiace s prípravou, riadením, informovanosťou a propagáciou, kontrolou a podávaním správ budú preto oprávnené na finančný príspevok z EGF od 1. marca 2023 do 31. mesiaca odo dňa nadobudnutia účinnosti rozhodnutia o financovaní;
12. víta, že Španielsko po porade so sociálnymi partnermi vypracovalo koordinovaný balík personalizovaných služieb;
13. zdôrazňuje, že španielske orgány potvrdili, že na oprávnené opatrenia sa neposkytuje pomoc z iných fondov ani finančných nástrojov Únie a že pri prístupe k navrhovaným opatreniam a pri ich vykonávaní sa bude dodržiavať zásada rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie;
14. opakuje, že pomoc z EGF nesmie nahrádzať opatrenia, za ktoré na základe vnútroštátnych právnych predpisov alebo kolektívnych dohôd zodpovedajú podniky, ani žiadne príspevky alebo nároky prepustených pracovníkov, aby sa v plnej miere zaistil doplnkový charakter pridelenej pomoci;
15. schvaľuje rozhodnutie, ktoré je uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu;
16. poveruje svoju predsedníčku, aby podpísala toto rozhodnutie spoločne s predsedom Rady a aby zabezpečila jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*;
17. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie spolu s prílohou Rade a Komisii.

PRÍLOHA

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli
o zamestnanie, na základe žiadosti Španielska – EGF/2022/003 ES/Alu Ibérica**

(Znenie tejto prílohy sa neuvádza, pretože zodpovedá konečnému aktu, rozhodnutiu (EÚ) 2023/1022.)
